

Euroopan komission suuntaviivat kiertotalouden edistämiseksi

SYS ajankohtaispäivä 4.9.2025, Tieteiden talo
Ympäristöneuvos Jarmo Muurman, ympäristöministeriö

Esityksen sisältö

- I. Komission strategisia aloitteita
- II. Tuleva kiertotaloussäädös
- III. Säädösten toimeenpano jatkuu
- IV. Sujuvoittamisesitykset

I. Komission strategisia aloitteita

VDL:n poliittiset suuntaviivat ja kilpailukykykompassi - Euroopan vaurauden ja kilpailukyvyn varmistaminen

- Poliittiset suuntaviivat, 18.7.2024
 - **Vahvemmin kiertotalouteen perustuva** ja häiriönsietokykyisempi talous
 - Uudet **kiertotaloussäädös** ja kemianteollisuutta koskevan paketti. Kemianteollisuutta koskevan paketin tavoitteena on yksinkertaistaa REACH-asetusta ja selkeyttää ”ikuisia kemikaaleja” eli PFASyhdisteitä koskevia sääntöjä
- Kilpailukykykompassi, 29.1.2025
 - EU:n kiertotalousmarkkinoiden **ennustetaan kasvavan** 31 mrd:sta eurosta 100 mrd:iin euroon vuoteen 2030, luo 500 000 uutta työpaikkaa.
 - EU:n on pyrittävä luomaan jättemateriaalien, uusioraaka-aineiden ja uudelleenkäytettävien materiaalien sisämarkkinat, lisäämään tehokkuutta ja laajentamaan kierrätystä
 - **Ns. lippulaivatoimena** esitetään kiertotaloussäädöksen valmistelua

EU:n puhtaan teollisuuden ohjelma (Clean Industrial Deal, CID)

- Julkaistiin 26 helmikuuta 2025
- Kiertotalous on yksi ohjelman prioriteeteista
- Komission tavoitteena on tehdä **EU:sta maailman johtava alue kiertotaloudessa** vuoteen 2030 mennessä
- Tämän tueksi komissio on asettanut tavoitteen **nostaa kiertotalousaste Euroopassa 24 prosenttiin** vuoteen 2030 mennessä nykyisestä 12 %
- Ohjelmassa on linjattu, että komissio **valmistelee kiertotaloussäädöksen** (*Circular Economy Act, CEA*)

EU:n biotalousstrategian päivitys

- Julkinen kuuleminen 31.3-23.6.2025, päivitys vuoden 2025 loppuun mennessä
- Tavoitteena on tukea kestäväää talouskasvua, ilmastotavoitteiden saavuttamista sekä EU:n omavaraisuutta erityisesti metsien ja biopohjaisten tuotteiden avulla
- Uudistuvan strategian alustavat painopisteet (pilarit):
 - EU:n biotalouden kilpailukyvyn ja investointien varmistaminen
 - **Biologisten luonnonvarojen resurssitehokaan ja kiertotalouden mukaisen käytön lisääminen**
 - Kilpailukykyisen ja kestävän biomassan saannin varmistaminen
 - EU:n sijoittuminen nopeasti kasvaville biopohjaisten materiaalien ja tuotteiden kv-markkinoille

EU:n monivuotinen rahoituskehys (Multiannual Financial Framework, MFF)

- Komissio julkaisi ehdotuksen 16.7.2025
- Rahoituskehys lähes kaksinkertaistuu ja olisi ehdotuksen mukaan noin kaksi miljardia euroa
- Tavoitteena on yksinkertaistaa ja joustavoittaa EU:n rahoitusjärjestelmää sekä siirtyä ohjelmapohjaisuudesta kohti vahvempaa politiikkaohjausta
- Komissio ehdottaa myös uusia tulonlähteitä:
 - Osa EU:n päästökauppajärjestelmän tuloista,
 - Hiilirajamekanismin (CBAM) tuotot,
 - **Uusi omavaramaksu keräämättömälle sähkö- ja elektroniikkaromulle, sekä**
 - **Muoviomavaramaksun inflaatiotarkistus**

II. Tuleva kiertotaloussäädös

EU:n kiertotaloussäädös

- Komission ehdotus kiertotaloussäädökseksi vuoden 2026 lopulla (Circular Economy Act)
- Haasteita
 - Kiertotalouden mittakaava on edelleen liian pieni, edelläkävijätoimijoiden ja –markkinoiden puute
 - Liikaa sääntelystä aiheutuvia esteitä toimiville sisämarkkinoille
 - Uusioraaka-aineiden ja –tuotteiden hinta ja laatu
 - Kattopaikkasijoittaminen yleistä
 - Vähäiset taloudelliset kannustimet
- Olisiko kiertotaloussäädös asetetus? Lisittäisiinkö jätepuitedirektiiviin ja/tai muihin jätesäädöksiin uusia velvoitteita tai elementtejä tai muutettaisiin olemassa olevia
- Sähkö- ja elektroniikkalaiteromua koskevia säännöksiä tarkistettaisiin, jotta varmistettaisiin, että ne ovat yksinkertaisempia ja tarkoituksenmukaisia ja että niiden avulla tällaisen jätteen sisältämät kriittiset raaka-aineet saadaan talteen (CID)

EU:n kiertotaloussäädös - tavoitteita

- Luoda hyvin toimivat sisämarkkinat jätemateriaaleille, uusioraaka-aineille ja uudelleenkäytettäville materiaaleille — vapaa liikkuvuus
- Lisätä hyvälaatuisten kierrätysmateriaalien ja tuotteiden tarjontaa
 - Mahdollisia toimia: erilliskeräyksen tehostaminen, biojätteen keräys ja hyödyntäminen sekä ravinteiden talteenotto jätevesistä
- Vauhdittaa kierrätysmateriaalien ja tuotteiden kysyntää
 - Mahdollisia toimia: kierrätysmateriaalien käyttövelvoite valituille tuotteille/tuoteryhmille kiertotalouden edistäminen julkisilla hankinnoilla
- Lisätä menettelyjen harmonisointia
 - Mahdollisia toimia: ei enää jätettä ja sivutuotekriteerien uudistaminen, tuottajavastuu järjestelmien harmonisointi ja laajentaminen
- Parantaa kiertotalouden infrastruktuuria
 - Mahdollisia toimia: investoinnit keräykseen, kierrätykseen ja uusiin ratkaisuihin, materiaalien käyttöajan ja tuotteiden käyttöiän pidentäminen

EU:n kiertotaloussäädös – muita toimia

- Tuotesuunnittelusääntöjen laajentaminen vihreän ja digitaalisen siirtymän laitteisiin
- Teollisuuspolitiikan ja T&K-toiminnan keinot mm.
 - Uudet liiketoimintamallit ja kierrätysteknologiat, digitalisaatio
 - Kiertotalouden toimintamallien integrointi olemassa olevaan tuotantorakenteeseen
 - TKI-tuet ja lainat
- Ympäristöverotuksen harmonisointi ja käyttö kannusteena

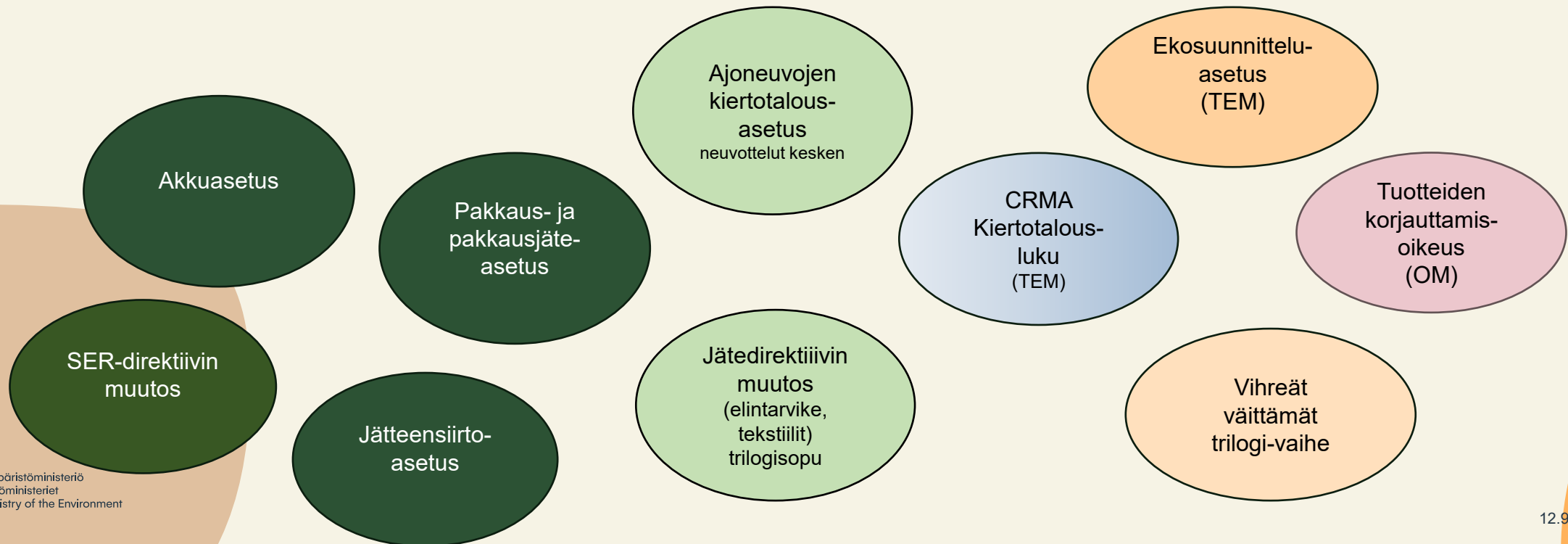

III. Säästösten toimeenpano jatkuu

EU:sta annettiin edellisen komission kaudella huomattava määrä sääntelyä

- EU:n kiertotalouden toimintasuunnitelman (CEAP, vuodelta 2020) lukuisat säädökset
 - Edetään yhä enenevässä määrin kohden kiertotalousajattelua
 - Asetukset yleistyvät, elinkaarinäkökulma
 - Hyvin yksityiskohtaista sääntelyä

IV. Sujuvoittamistoimet

Lainsäädännön sujuvoittamistoimet

- Komissio on antanut kuusi omnibus-aloitetta liittyen yritysten vastuullisuuteen, EU-rahoitusohjelmien yksinkertaistamiseen, maatalouden tukisääntöjen yksinkertaistamiseen, digitalisaatioon ja ns. midcaps-kokoluokan yrityksiin, digisääntelyyn, puolustukseen sekä kemikaali-, lannoite- ja kosmetiikkalainsäädäntöä
- Lisäksi komissio on aloittanut ympäristöomnibus-ehdotuksen valmistelun

Ympäristösääntelyn omnibus

- Komission tarkoituksena on antaa ympäristösääntelyn omnibus-ehdotus 2025 lopulla
- Aloitteen tavoitteena on **vähentää ympäristölainsäädännöstä aiheutuvaa hallinnollista taakkaa erityisesti kiertotalouden, teollisuuspäästöjen ja jätehuollon osalta.**
- Komissio on käynnistänyt kuulemisen, jonka kuvauksessa on nostettu esiin mahdollisuus keventää raportointivelvoitteita, lakkauttaa SCIP-tietokanta ("substances of concern in products") sekä uudistaa laajemmin ympäristölupamenettelyjä
- Mahdollisina toimenpiteinä mainitaan kohdennetusti **raportointivelvoitteiden sujuvoittaminen ja päällekkäisyyksien poistaminen teollisuuspäästöjen ja jätehuollon osalta sekä tuottajavastuujärjestelmien (EPR) piiriin kuuluvien tuotteiden myyntiin liittyvien raportointivaatimusten yhdenmukaistaminen ja yksinkertaistaminen**

KIITOS!

**Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment**

**Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment**

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi